

Fases in onderzoek naar Sociaal Werk op Alle Niveaus

Fase 1: Inzicht in besluiten rondom interventies

Op 1 mei 2019 is de eerste fase van het onderzoek gestart. Een belangrijk onderdeel daarvan is casuïstiekbesprekingen in teams van Ons Welzijn, Synthese en buurtteam Venlo, waarvoor de sociaal werkers zelf casussen inbrengen. Aan de hand van het model van professionele besluitvorming van Movisie analyseren sociaal werkers in de teams welke besluiten zij waarom in eigen casussen genomen hebben. Daarbij wordt ook gekeken welke factoren van invloed zijn geweest op hun keuze(s) voor een bepaald niveau van interventies.

Het eerste deel van het onderzoek is begin 2021 afgerond. Hiermee hebben we inzicht gekregen in hoe sociaal werkers besluiten nemen over interventies. Ook is duidelijk geworden wat sociaal werkers nodig hebben om hun besluitvorming te versterken en aan welke eisen een tool moet voldoen om hen daarbij te ondersteunen. Samen met de teams is de “Out of the Box” tool ontworpen.

Fase 2: Ontwerpen van de tool

De tool Sociaal Werk op Alle Niveaus is feitelijk een leidraad voor gespreksvoering, waarin sociaal werkers een situatie inbrengen. Bijvoorbeeld omdat ze hun handelen willen toetsen, een vastgelopen casus verder willen brengen of een nieuwe casus voorleggen waarin het handelen nog bepaald moet worden. Aan de hand van vragen in drie rondes komt de sociaal werker tot een keuze voor interventies en niveaus. In de tool worden vragen, het signaleringsproces en voorbeelden met elkaar gecombineerd in een overzichtelijke kaartenset. In ronde 1 staat de vraag centraal: wat wil je bereiken in deze situatie? Sociaal werkers krijgen dat scherp door na te gaan op welke voorwaarde(n) van sociale kwaliteit – sociaal economische zekerheid, sociale inclusie, sociale cohesie, sociale empowerment – zij iets willen bereiken en daar een keuze uit te maken. In ronde 2 wordt stil gestaan bij de vraag: waar moet ik in deze situatie rekening mee houden en waarom? Hiervoor worden vijf factoren – van de

‘beslissende professional’– nagelopen die van invloed zijn op handelen en de mogelijkheden tot handelen. Er wordt stilgestaan of er een moreel dilemma speelt.

In ronde 3 staat de vraag centraal: Hoe ga ik handelen? Wat ga ik met wie in welke volgorde doen? Alle deelnemers brainstormen mee. Hier komen alle niveaus terug en wordt nog expliciet aandacht gegeven aan (gedeelde) signalen en hoe die verder op te pakken.

Een gespreksleider geeft sturing aan het proces en een schrijver assisteert bij het vastleggen van de opbrengsten. Na afloop wordt aan de betreffende sociaal werker gevraagd aan de hand van het invulblad samen te vatten welke interventies op welke niveau(s) hij gaat inzetten. Dit draagt bij aan het ver(ant)woorden van het handelen.

Fase 3: Testen van de tool

De tool is tussen maart – juli 2021 door de vier teams getest. Buurtteam Venlo is daarbij vervangen door Gezinscoachteam Venray en binnen ONS Welzijn is verhuisd van het team Boekel-Landerd naar Schadewijk Oss. Er is getest in het gehele team of soms met een paar sociaal werkers uit het team, omdat we wilden onderzoeken of de tool bijvoorbeeld ook in tweetallen te gebruiken is. Deze besprekingen werden geobserveerd door de onderzoekers van de HAN en Movisie en geëvalueerd door de teams. De observaties en evaluaties gaven antwoord op de vraag of de tool ondersteunt bij het maken van afwegingen over hoe te handelen en welke bijstellingen in de tool gewenst zijn. Parallel hieraan werd de tool ook getest met bachelorstudenten en besproken met docenten sociaal werk om te kijken in hoeverre de tool ook behulpzaam is om toekomstige sociaal werkers voor te bereiden op het nemen van afgewogen besluiten? Ook de vaste expertgroep is betrokken in het finale ontwerp van de tool.

Fase 4: Uitrol van de tool

De tool is na al het bijschaven vanuit de feedback van de teams en expertgroep naar de tekentafel van de grafisch ontwerper gegaan. In diverse creatieve sessies en via polls zijn er bijpassende

picto's ontworpen, is de vorm en afwerking van de kaarten bepaald en is er een drukker gevonden die dit allemaal konden realiseren. Gelijktijdig werd het materiaal benut om een [E-learning](#) bij Movisie te maken, zodat landelijk sociaal werkers zich kunnen bekwamen in het werken met deze tool.

Deelnemende teams hebben de tool ontvangen om te gaan gebruiken en diverse organisaties in het sociale domein hebben info over de tool ontvangen.

Social Work opleidingen in het land worden benaderd om de tool als onderwijsmiddel in te zetten.

Alle producten zijn gratis en te vinden via han.nl/swan.
Meer weten? E-mail naar lisbeth.verharen@han.nl of m.vanpelt@movisie.nl

kennis en aanpak van
sociale vraagstukken

HAN_UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES